

DE MENS EN ZIJN LEVENSKRACHT

9 mei 1958

Goedenavond vrienden.

Aan het begin van deze bijeenkomst mag ik u er wel op wijzen dat wij niet alwetend of onfeilbaar zijn. Het eerste onderwerp voor vandaag zal zijn DE MENS EN ZIJN LEVENSKRACHT.

Wanneer wij de mensheid zo bezien, dan lijkt het ons normaal dat ieder leeft. Maar wij vragen ons niet af, hoe het komt, dat de kracht, waaruit het leven voortkomt, steeds weer aanwezig is. Wij vragen ons ook nooit af, of in het verleden de levenscondities en de levenskracht misschien anders zijn geweest dan heden, of ook de toekomst weer andere omstandigheden met zich brengt. Het lijkt mij daarom wel dienstig eens kort een beschouwing te wijden aan de levenskracht, die voor de mens van een zo buitengewoon grote betekenis is.

Levenskracht kan worden gezien als een verschijnsel, dat geborgen ligt in twee grote krachten van de natuur. Wij zien daarin namelijk zowel elektrische als magnetische verschijnselen optreden. Het is dan ook logisch, dat wij de levenskracht steeds weer koppelen aan de verschijnselen die in beide gebieden optreden. Van deze stellingen zult u bij de progressieve wetenschapsmensen zeker de bevestiging kunnen vinden.

In het begin van haar bestaan was de aarde geheel anders dan nu. Wij mogen nooit vergeten, dat deze wereld toen o.m. veel actiever was. Om eens enkele punten te noemen: de aardkorst is sindsdien veel dikker geworden. De vulkanische activiteiten nemen langzaam maar zeker af. De stralingsactiviteit van de aarde verzwakt ook vaak langere tijd, ofschoon zij in golven hernieuwd op kan treden. In de vroegere tijd moest dus onder meer gerekend worden met een grotere intensiteit van stralingen, die door de aarde zelf werden voortgebracht. Gelijktijdig was er een zeer zwaar wolkendek, waar vooral in hogere delen van de atmosfeer ook verschillende edelgassen en meer metalieke (metaalachtige) gasvormen een deel van uitmaakten. Het gevolg hiervan was, dat zonnestraling en kosmische stralingen veel sterker werden getemperd dan op het ogenblik. De verhouding van krachten was een geheel andere. Dit impliceert, dat het leven zelf ook op een enigszins andere uitwisseling van krachten gebaseerd moest zijn. Om het eens heel simpel te zeggen, in de oude tijd lagen de gebieden van de levenskracht veel dichterbij de huidige bewustzijnstralingen. Deze laatste worden, naar ik meen, overigens slechts zeer ten dele wetenschappelijk enigszins erkend.

Hoe ouder de aarde wordt, hoe minder de eigen straling van de aarde betekent ten overstaan van de kosmische stralingen, die de aarde bereiken. Een aanpassing hieraan door mens en dier betekent een verschuiving in de scala van de levenskrachten en dus ook van de levenscapaciteit. Wanneer men spreekt over de heel oude heren als bv. Enoch, mensen die honderden, ja, soms meer dan 1000 jaar oud werden, dan klinkt dit de moderne mens als een fantasie. Maar vroeger waren de levensomstandigheden geheel anders. Indien wij nu verder weten, dat de telling van de jaren vaak met de wisseling van de jaargetijden ging, zodat er op elke, nu als jaar geldende wisseling van seizoenen twee jaren van de toen gevolgde telling vielen. Desondanks zal het toch wel duidelijk zijn, dat deze mensen in hun dagen over een andere soort van zenuw- en levenskracht beschikten, dat zij desondanks toch ook in feite ouder werden dan de mens van heden. Als ik mij niet vergis, is de gemiddelde leeftijd in Nederland thans rond 70 jaren. Vroeger bestonden er echter gebieden, waar volgens de huidige telling - de gemiddelde bereikte leeftijdsgrens rond 200 jaren lag. Een dergelijk verschil kun je niet alleen verklaren door te zeggen, dat zij in hun dagen veel rustiger leefden. Er moet wel haast meer levensenergie geweest zijn.

Wanneer ik echter de toestand vanuit mijn eigen standpunt bezie, dan was de mens in deze tijden ook veel meer gevoelig voor alle variaties die in de stralingen van de aarde optraden. Soms gaf dit zelfs aanleiding tot een betrekkelijke snelle verandering van menselijke vorm en gedrag. Nu kan die straling van de aarde voor de mens onder meer worden beïnvloed door de optredende temperatuursverschillen, windkracht, e.d. Deze hebben n.l. invloed op het door de mens ervaren luchtpotentiaal en alles wat daarmee weer samenhangt. Wij hoeven ons er dan ook niet over te

verwonderen, dat de levenskracht van de mensen uit zeer oude tijden - 5 tot 800.000 jaren geleden - veel meer gelijk was aan de eigen krachten en velden van de aarde, dan thans. Zo een mens kon, evenals planten nu nog, door beroeringen met de aarde, onmiddellijk daaruit een zeer groot deel van de benodigde krachten opnemen. Hij was dan ook met die wereld geheel vergroeid, terwijl ook zijn voorstellingsvermogen en denken geheel door die wereld werden bepaald. Hij kon zich die wereld niet anders voorstellen dan als een barende - dus vruchtbare - kracht, die hem het bewustzijn schonk, dat de vader, het vuur, later gesublimeerd tot de zon, deed aanschouwen. Ik noem nu als gesublimeerde levensvader de zon. Maar u zult wel begrijpen, dat er in het verleden tijden zijn geweest, dat de zon heel vaak niet zichtbaar was. Misschien maar eens in vele jaren. Daarvoor in de plaats waren er vele onweersbuien zichtbaar, die gepaard gingen met felle overslag van vonken. Daaruit ontstonden dan weer branden. Hierdoor heeft de mens het vuur eigenlijk het eerste leren kennen als een hemelmacht. Toen de wereld wat veranderde, werd de mens echter meer los van de direkte binding aan de aarde. Zeker, ook u put nog een deel van uw krachten uit de aarde. Maar in verhouding tot de wijze, waarop dit vroeger geschiedde, is dit nog geen 30%. U trekt dus wel veel minder levenskrachten uit de stralingen en velden van deze wereld zelf. Het grootste deel van uw levenskrachten wordt op het ogenblik opgenomen uit de atmosfeer.

Ik doel hier natuurlijk bij voortdurend op stoffelijke levenskrachten. Het zij verre van mij om hier meteen te spreken over de krachten van de ziel. Dat zou ons in deze korte tijd veel te ver voeren. De mens werd dus meer en meer een wezen, dat van de krachten in de atmosfeer afhankelijk is. De atmosfeer is echter, ook in de krachten die erin optreden, veel sneller variabel dan de aarde. De aardkorst had de gewoonte bepaalde stralingsenergieën vast te houden en langzaam af te geven. Zij verkeerde altijd een langere tijd in rust of onrust. Er was dus in de wijzigingen van omstandigheden een zekere geleidelijkheid. De lucht rond u is geheel anders in haar wisselingen. U weet wel, vandaag is het koud, morgen is het weer warm. Vandaag is er een luchtelektriciteit, die in al je leden tintelt en je haren overeind doet staan, morgen is de lucht zo leeg van krachten, dat je van meligheid haast niet weet, waar je moet gaan. Er ontstonden veel grotere verschillen en hierdoor ook meer uitdrukkelijke wisselwerkingen met de omgeving. Deze verschillen hebben de aandacht van de mens wel in de eerste plaats naar boven toe gericht.

In verband met de levenskrachten die de mens zo ervaart, vinden wij bv., de maanaanbidders, die geloven, dat het vreemde gepolariseerde licht van de maan een directe invloed uitoefent op de vitaliteit van de mensen. Geheel onjuist is dit niet en bij sommige mensentypen zien wij dan ook nog heden een sterke beïnvloeding door het maanlicht optreden. Toch was dit niet in de eerste plaats een kwestie van stralingen, doch berustte het meer op de eenzijdige lichttrillingen. Men verwarde m.i. hier dan ook vaak het verschijnsel en de oorzaak met elkaar. Deze maanaanbidders meenden, dat de maan met haar licht ook een bepaalde levenskracht schonk. Zij stond dichterbij de zon bij de aarde, en waar het licht van de zon vaak een vernietigende kracht kon zijn, was de maan altijd mild. Vooral in de tropen is haar licht haast levengevend na de felheid van de dag. In de tijd, waarover ik nu spreek, bestond dan ook de gewoonte zich te baden in het maanlicht, zoals u dit nu wel doet in het licht van de zon. Tempelgebruiken, die in oorsprong al zeer oud zijn, brachten nog in bekende tijden de mens voor het beleven van de tempelslaap en het ontvangen van profetische dromen in bepaalde centra samen, waar men de patiënten en cliënten bij volle maan gedurende de slaap aan het maanlicht blootstelde.

Toen de mens meer en meer van een leven uit de eigen krachten van enkel de aarde werd losgemaakt, wist hij een tijdlang eigenlijk niet goed raad. Zijn energie was op het ene ogenblik te veel, op het andere ogenblik te weinig. Er ontstonden dan ook cellen in deze periode van de menselijke geschiedenis, die zelf in zekere mate de nodige kracht konden voortbrengen gedurende niet al te lange tijd. De ontwikkelingsperioden tonen ons dan ook tegenstellingen, waarbij nu een langere tijd de maximum leeftijd van de mens ligt rond de 25, dan weer rond de 150 jaar. Belangrijk was, dat het lichaam zich aan ging passen bij de opname van krachten uit de omgeving op nieuwe wijze.

Nu vraagt u zich af: Hoe staan wij er dan tegenwoordig voor? Kort gezegd: t.o.v. het totaal van de krachten die de mens nodig heeft? Buiten deze uit voeding gewonnen, komt ongeveer 70% uit de atmosfeer, of van buiten de atmosfeer. Dit omvat dus zowel de kosmische straling, die ten dele via de atmosfeer de mens bereikt als de statische en andere energieën, die inherent zijn aan de atmosfeer zelf. 4 tot 25% van de levenskrachten komt nog onmiddellijk uit de aarde zelf voort. Het resterende deel van de levenskracht kan worden geput uit de eigen activiteit binnen de mens

van sommige elementen. Zoals u weet, kunnen wij vele stoffen en elementen verdelen in verschillende wentelende soorten van moleculen en atomen, die o.m. de stabiliteit van een bepaald deel van een element, of stof kunnen bepalen.

Nu kan de mens wel zeggen, dat hij door het juiste kiezen van zijn voeding meer levenskrachten gaat verwerven en zo ouder zal worden en meer ervaringen op zal kunnen doen. Men meent vaak, dat men door aan de voeding bepaalde stoffen toe te voegen, meer arbeid in een zelfde periode zal kunnen verrichten. Dit is echter, helaas, niet heelemaal juist. Degenen, die zich gewennen aan een té geregeld gebruik van kunstmatige vitaminen, zullen bv. bemerken, dat hiermede wel een zekere hoeveelheid energie in stand kan worden gehouden, maar dat bij een langdurig en regelmatig gebruik de werking toch wel heel sterk terug loopt. Het waarom is duidelijk. Vitaminen zijn chemische stoffen, of zijn uit chemische stoffen opgebouwd. Zij kunnen de cellen tijdelijk beter in hun functies doen werken. Voor de zenuwcellen bv. is dat een werken als een klein zakbatterijtje. De afgegeven krachten zijn wel miniem, maar het aanwezig vermogen is toch tamelijk groot, daar het over een langere periode kan worden afgegeven. Wanneer men nu te veel van die stoffen in het lichaam heeft, krijgt men vergiftigingsverschijnselen, kun je bv. in delen van het zenuwstelsel kortsluiting krijgen. Ook kan bij opname van deze stoffen door de celwand zich in de cellen een soort neerslag vormen, waardoor residuen in de cel komen te berusten, die haar levensduur en de reactiesnelheid aanmerkelijk verminderen.

Dergelijke verschijnselen kunnen ook ontstaan door een teveel, of tekort van de stralingen en stralingsvelden, waarvan wij als mensen voor een groot deel van onze levenskracht afhankelijk zijn. De ideale mens is zeer adaptabel. Hij kan zich aanpassen aan elke variatie van omstandigheden en zal vooral zijn energiegebruik weten aan te passen aan de mogelijkheden van zijn omgeving. Voorbeeld: u bevindt zich in een geladen atmosfeer. Hierdoor ontstaat een overgeprikkeldheid van het zenuwstelsel. Dit kan voeren tot een verspillen van energie. Kan men het verbruik van energie beheersen en aanpassen aan de mogelijkheden, dan ontstaat, ondanks de ongunstige overlading van de zenuwen, toch nog een vergroting van energiereserves, van levenskracht. Laat de mens zich echter drijven door de onrust, die in dergelijke omstandigheden vaak in hem is, dan zal hij door ongedurigheid vaak meer energie verspillen dan hij uit de overdaad voor zich weer werkelijk op kan nemen. Het is juist de onmogelijkheid zich ideaal aan de condities aan te passen, die de levensduur en levenskracht van de mens zozeer verkleinen. Bij een niet constant blijven van humiditeit en temperatuur, volgens een gewend schema, zal door een zich niet aan kunnen passen aan, en reageren op de omringende waarden - in plaats daarvan behoudt de gewoonte meestal de overhand - zeer vaak veel energie teloor gaan.

Wanneer wij een ogenblik in de toekomst zouden willen schouwen, zullen wij reeds hieruit kunnen zien, dat alleen het controleren van het weer en de atmosferische omstandigheden niet voldoende kan zijn. Op gevaar af, dat u mijn lezing te sensationeel vindt, zou ik daarom hier een voorbeeld van een andere planeet aan willen halen. Bedoelde planeet had in de loop van lange tijd een groot deel van haar atmosfeer verloren. De aanwezige vochtvoetheid was betrekkelijk gering. De in de atmosfeer optredende krachten en stralingen werden zeer ongunstig beïnvloed door het onjuist werken met atoomkracht. Voor het volk, dat daar leefde, betekende dit, dat men zich aan moest passen, dan wel ten onder gaan. Wanneer die aanpassing genetisch gebeurde, dus door verandering van de soort, zou een sterke terugval van intellect en dergelijke kwaliteiten plaats hebben gevonden. Er zouden mutanten op zijn getreden, die niet heelemaal evenwichtig zijnde, een vernietigende invloed voor heel het aanvaarde maatschappelijke bestel zouden betekenen. Men kon dit niet aanvaarden. Daarom ging men er toe over zogenaamde stralingstorens op te richten. Deze torens waren zeer eigenaardig, daar zij niet zozeer zelf een straling opwekten, dan wel als transformatoren kosmische stralingen opvingen en omzetten in andere stralingen, die voor het daar levende ras belangrijk waren als levensenergie. Deze torens waren zó geplaatst, dat zij met deze straling zekere gebieden geheel oversluisden. Hierdoor werd voor dit volk een levensduur normaal, die vertienvoudigd was. Leeftijden van 5 à 600 jaren kwamen geregeld voor. In de woonplaatsen heerste immers de ideale levensconditie. Wel bleek na enige tijd, dat, wanneer een inwoner zich van de zo bestraalde steden of woonplaatsen voor langere tijd verwijderde, hij, onverschillig of hij jong of oud was, snel zijn krachten verloor, terwijl het lichaam snel uitteerde. Reactie- en denkvermogen vertraagden aanmerkelijk. Binnen ongeveer 4 maanden was zo iemand dan - gezien t.o.v. zijn medeburgers - een soort idioot geworden. Door een speciale soort therapie kon men soms hier nog wel iets aan doen.

Dit voorbeeld duidt aan, dat de ideale verdeling van aanwezige levenskrachtgevende stralingen ook op aarde vooral snel en zoveel mogelijk nagestreefd moet worden, zeker in de toekomst. Om dit te kunnen doen, zal men uit dienen te gaan van een zuiver stoffelijk standpunt. Men mag niet vergeten, dat geestelijke krachten op aarde slechts in zoverre kunnen worden geopenbaard, als de aarde deze verwerken en bevatten kan. Een groot deel van de velden en stralingen die noodzakelijk zijn voor het instand houden van de stoffelijke levenskracht liggen nu echter enigszins buiten het veld, dat wij geestelijk geheel kennen en beheersen kunnen. Conclusie: de mens heeft levenskracht nodig en zal er zorg voor moeten dragen, dat zijn omgeving die te allen tijde in voldoende mate kan verschaffen.

Misschien zijn er onder u enigen, die menen, dat het leven heus zo prettig niet is en zich afvragen, wat het nut zou zijn van het verwerven van extra levenskracht. Voorbeeld: geestelijke bewustwording vraagt altijd weer een zekere innerlijke rust. Eerst de mens, die zichzelf tot rust kan brengen, komt tot een objectief beschouwen van het stoffelijk leven en daardoor tot een subjectief beleven van hogere waarden. Uit deze hogere waarden kan hij dan weer bepaalde krachten putten, die wenselijk voor hem zijn. Komt hij tot hoger bewustzijn, dan kan hij ook leren, hoe bepaalde geestelijke krachten tot lagere (krachten) om te vormen. Het is zelfs mogelijk deze krachten terug te brengen tot stoffelijke levensenergie. Hierdoor kan dus uiteindelijk ook het stoffelijke lichaam beter geregeerd en gehanteerd worden. Eerst is deze stoffelijke levenskracht en rust noodzakelijk. Er is een zekere graad van gezondheid en vitaliteit nodig om met succes grotere en hogere geestelijke krachten te kunnen bereiken. Wij moeten dus wel allereerst zorgen, dat wij lichamelijk voldoende krachten hebben. Om dit te bereiken bestaan er methoden genoeg.

Verschillende wegen uit de yogaleer bv. leren ons de nodige krachten in ons samen te trekken. Maar niet iedereen is in staat om met goed gevolg de yogaoefeningen te volbrengen. Zelfs indien dit laatste anders ware, heeft toch lang niet iedereen er de lust toe. Wij moeten dus een mogelijke vervanging hiervoor zoeken. Deze moet m.i. in de eerste plaats worden gevonden in een verandering van levenswijze. Iedere mens heeft een zekere hoeveelheid levensenergie. Hij kan die intens en kort gebruiken, hij kan er ook langer mee doen. Maar deze kracht kan hij niet sneller na verbruik weer aanvullen, dan zijn eigen gestel en geestelijke instelling hem mogelijk maken. De doorsnee mens gebruikt in deze moderne tijd teveel van die levenskracht onbenut. In de Oudheid was het anders. Toen leefde de mens meer met de natuur verbonden. Zelfs zijn zorgen en problemen waren veelal van een zo materiële geaardheid, dat hij hierdoor zijn verbondenheid met de aarde nog weer bevestigde en dus krachten uit de aarde kon putten hiervoor. Tegenwoordig is dat niet meer zo. Werkelijk levensbelangrijke, zuiver materiële problemen bestaan er niet meer voor de meeste mensen. De problemen, die op het ogenblik bestaan, komen veelal voort uit een te hoog levenstempo, een te intens zoeken naar een leven en beleven. Een zich in de ogen van anderen te vitaal willen voordoen en daardoor eigen krachten aanmerkelijk schaden.

Vroeger was de voeding, ofschoon vaak frugaal (sober; Red.), voldoende en aangepast aan de werkelijke behoeften. Tegenwoordig krijgt de voeding vaak eerder de functie van een tongstreling, dan een werkelijk voldoen aan de behoeften van het lichaam. U zult wel begrijpen, dat bij een dergelijke wijze van zich voeden, aan het lichaam vele stoffen worden toegevoegd, waarmee het niets of weinig kan doen. Het heeft echter wel de normale moeite van het verwerken. Geloof mij, een spijsverteringsproces kost het lichaam heel wat kracht. De mens, die te veel eet, wordt dan ook niet alleen dik, maar verspilt een groot deel van zijn vitaliteit bovendien. Beheersing is hier wel in de eerste plaats noodzakelijk.

Klein voorbeeld van voorkomende krachtverspillingen in het hedendaagse verkeer. U staat voor een drukke straat en moet oversteken. Er zijn veel auto's, fietsen, etc. Bent u nu in staat om rustig te blijven wachten, tot u kunt oversteken, als het nodig is desnoods drie à vier minuten? Kunt u dit, dan zult u beheerst en rustig oversteken, ondanks een mogelijke versnelling van pas. Hiermede zult u geen energieën onnodig verbruiken. Of bent u misschien dat type, dat op de rand van het trottoir heen en weer loopt te dansen, steeds proberende naar voren te schieten en steeds door het verkeer weer gedwongen om terug te keren, zich ergerend over het feit, dat aan de fille geen einde schijnt te komen? In dat geval verbruikt u voor de eenvoudige handeling van het oversteken, omdat u zich boos en zenuwachtig maakt en zich onnodig veel en krampachtig beweegt en, ten derde door het nemen van risico's waardoor u aan voortdurende emotie onderhevig bent, ongeveer 400 maal zoveel energie dan in het eerste geval. De eerste kan dan ook met de gespaarde energie, die hij op deze wijze door beheerst zijn, rustig een uur lezen, of

ongeveer 20 minuten gemiddeld zware lichamelijke arbeid verrichten. Het is daarom wel in de eerste plaats noodzakelijk, dat wij geduld hebben, dat wij rustig zijn. Dat wij ons niet onnodig geïrriteerd gevoelen over kleinigheden, die wij toch niet kunnen vermijden. Wanneer u naar een theater wilt gaan en de tram schiet niet op, maakt u zich dan niet druk. Desnoods blijft u in een foyer of hal wachten, tot men u weer in de zaal kan binnen laten. Wanneer het een bioscoop is, dan maakt het toch niet veel uit, dat u enige ogenblikken gezichten van staatslieden moet missen, die glimlachende uit vliegtuigen stappen om ons te vertellen, dat het zo goed gaat. Die dingen zijn immers niet belangrijk. Toch wordt aan dergelijke kleinigheden juist onnoemelijk veel energie verspild. Heus, al, wat nodig is, kunt u bereiken, kunt u, wanneer u rustig bent, volbrengen met betere resultaten en minder inspanning, dan wanneer u jachtig begint u te haasten. Ieder zal hierbij voor zich natuurlijk een evenwicht moeten vinden tussen eigen kunnen en de eisen van de maatschappij. Maar indien men zich zelf instelt op rust en leert a.h.w. voortdurend geduldig door het leven te gaan, kan men zich veel ellende en veel kracht (be)sparen.

Dan nog een punt. Indien u de levenskracht zo hard nodig hebt - en u weet nu uit mijn betoog, dat o.m. de atmosfeer daar een zeer grote rol in speelt, - waarom zou u zich dan bij voorkeur ophouden in drukke straten, vergiftigd door verkeer, in een besloten vertrek, waarin feitelijk niet eens voldoende zuurstof is? Wanneer u overal tijd voor kunt vinden, hebt u zeker ook tijd genoeg om regelmatig de frisse lucht in te gaan. Kunt u niet buiten de stad gaan, geen bezwaar. Overal staan bomen en bomen zijn de vrienden van de mens. In de eerste plaats zullen zij vele van de krachten en stralingen in de atmosfeer op hun eigen wijze verwerken, waardoor zij in hun omgeving een potentiaal-verandering teweeg brengen. In de tweede plaats voorzien zij u door hun levensprocessen van de voor u zo noodzakelijke zuurstof.

Een andere methode is regelmaat. Wanneer u eet, eet dan niet teveel, maar bovenal, eet op een bepaalde tijd. Uw lichaam kan zich daarop instellen en met minder krachtsinspanning grotere hoeveelheden voedingsstoffen aan het voedsel onttrekken. Hierdoor neemt uw eigen kracht ook toe. U leeft zo gezonder en prettiger. Deze raadgevingen zouden vanuit geestelijk standpunt weinig waarde hebben, wanneer de levenskracht voor ons niet een instrument was, wat ons ter bewustwording is gegeven.

U herinnert zich misschien uit de evangeliën de gelijkenis van de talenten. Een heer geeft aan zijn bedienden talenten. De een vijf. De ander twee, een laatste één. Daarmee moeten zij zien iets te doen. Wanneer je het gewoon laat liggen tot de heer zijn bezit op komt eisen, ben je in zijn ogen schuldig. De talenten, die u hebt meegekregen van de meester, of zo u wilt de kosmos, zijn de levenwaarden, de levenskracht die tot uw beschikking staat, de lichamelijke mogelijkheden, die u bezit. Daarmede moet u werken. Dit wil zeggen, dat u daarmee zo goed en zoveel mogelijk ervaring op moet doen, terwijl u daar tegenover een zo gering mogelijk energieverbruik en zo weinig mogelijk schuld moet stellen. Om te beantwoorden aan het geestelijke doel, dat in elk stoffelijk bestaan is gelegen, zal dus de mens zijn leven en kracht zo goed en intens mogelijk doen exploiteren (gebruiken). Degene, die dit doet, zal ontdekken, dat ongeacht de veelheid van beleving, ongeacht verder het al of niet aanvaardbaar zijn daarvan voor de wereld, in hem of haar een steeds groter vermogen groeit om ook geestelijke krachten voor zich te activeren. Daarnaast zal juist het goed gebruiken van de levenskrachten, zonder ooit jezelf te overbelasten zonder noodzaak, resulteren in een verscherping van stoffelijk denkvermogen. Een vergroting van geheugencapaciteit ook. Er is dus alles voor te zeggen de levenskrachten van deze tijd - geborgen in de atmosfeer vooral - zoveel mogelijk uit te baten en zo weinig mogelijk van deze levenskrachten te verspillen in onnode bezigheden, ongeduld of emoties, die voor ons geen werkelijke zin hebben.

Vraag: Kan de levenskracht op eenvoudige wijze aan de atmosfeer worden onttrokken door regelmatige ademhaling?

Antwoord: Dit is alleen mogelijk, wanneer de ademoefening op zich niet een te grote overbelasting van het lichaam betekent. Dit impliceert, dat een zekere lichaamsgesteldheid bereikt moet zijn voor men o.a. de oefeningen van de in de yoga op ademhaling gebaseerde scholen, ook werkelijk goed en nuttig in de praktijk kan brengen. De ademhaling is zeker belangrijk. Maar zij kan slechts worden beschouwd als een middel om eigen levenskrachten en vitaliteit aan te vullen, wanneer zij niet overmatig door de oefeningen zelf verspild of verbruikt wordt. Een regelmatig en diep ademen kan u in doorsnee van dienst zijn bij de volgende gevallen,

zonder dat hierbij een bijzondere scholing nodig is. Zoals op het ogenblik, dat u zenuwachtig bent, iets moet doen of spreken op ogenblikken, dat u door hartstocht of woede vreest uw zelfbeheersing kwijt te raken; op het ogenblik, dat denkarbeid veel energie vraagt en overbelasting dreigt te ontstaan, of wanneer door arbeid van allerlei aard plotselinge vermoeidheid op gaat treden. In alle genoemde gevallen kan door diep en geregeld ademen - zonder bepaalde ritmen of andere speciale voorwaarden - een groot deel van de genoemde bezwaren worden opgeheven, zal men de kracht vinden voor werken, zich te beheersen, etc. Bij voorkeur haalt men adem in de vrije lucht, daar de werking er veelal groter is. Over de uitgebreide ademhalingsscholingen, die mogelijk zijn, wil ik nu hier niet verder uitwijden.

Vraag: Hoe verhoudt zich het energieverbruik bij geestelijke en lichamelijke arbeid?

Antwoord: Bij lichamelijke arbeid wordt meer zuivere celenergie gebruikt. D.w.z., dat meer kracht aan de weefsels zelf wordt onttrokken. Daar deze kracht van lagere kwaliteit is en geheel verwant met de aarde, zal zij snel en eenvoudig kunnen worden aangevuld door rust en voedsel. Geestelijke arbeid put het zenuwstelsel sneller uit en kan niet zonder meer door rust of voedsel worden hersteld. Gezien in de verhoudingen van deze wereld kan dan ook worden gezegd, dat geestelijke arbeid, mits intens genoeg, zwaarder en vermoeiender is dan zware lichamelijke arbeid. Ten opzichte van de zenuwkracht: de uitputting, die door geestelijke arbeid en inspanningen ontstaat, is 6 tot 14 maal groter dan de belastingen van lichaam en zenuwstelsel bij lichamelijke arbeid. Verschillen in krachtverbruik worden bepaald door de intensiteit van geestelijke arbeid. Het gestelde voor lichamelijke arbeid geldt alleen, wanneer geen bijzondere geestelijke inspanningen en denkarbeid bij het lichamelijke werk worden vereist. M.i. kan men daarom de doorsnee geestelijke- en denkarbeid op deze wereld tenminste even zwaar aanslaan als lichamelijke arbeid, behalve waar het de benodigde voedselopname betreft.

Vraag: Is een bepaalde training nodig om geestelijk te kunnen arbeiden?

Antwoord: Ongetwijfeld. Geestelijke arbeid betekent in de eerste plaats in staat zijn zich snel en intens een voorstelling te maken van herinnerde of geleerde feiten. Een zekere fantasie a.h.w. De rekenaar of boekhouder, die een cijferreeks uit het hoofd controleert, zal zich de bewerkingen voor moeten stellen en een vastleggen van de tussenuitkomsten in de gedachten, waar hij deze anders zou opschrijven. Dit vraagt oefening. Hoe groter de veelheid van feiten, of de reeksen van waarden, die gelijktijdig moeten worden vastgehouden, hoe groter de inspanning. Ook al kan de voorstellingspunt puntgewijs worden gerealiseerd, binnen het Ik zal het beeld in zijn geheel moeten worden opgebouwd. Hetzelfde geldt voor lezen. Wanneer het oog in staat is een groter hoeveelheid woordtekens in eenmaal op te nemen en in de herinnering te plaatsen, kan het bewustzijn woord voor woord zich de betekenis van de als groep ervaren tekens realiseren. Het beeld moet dus een ogenblik bewaard blijven, terwijl al nieuwe beelden worden opgenomen. Ook dit vraagt training. Zelfstandig denken betekent het combineren van feiten, die anderen nog niet zo hebben samengezien. Niet alleen dus een weten omtrent hetgeen anderen hebben bewezen en gedacht, maar tevens een vermogen deze waarden onafhankelijk van elkaar te hanteren en met elkaar willekeurig samen te voegen, zonder dat de herinneringsbeelden op zich hierbij een te grote rol blijven spelen. Om dit goed te kunnen doen, moet men in de eerste plaats door oefening - studeren - de opnamecapaciteiten van de hersenen vergroten, daarnaast moet men de toegankelijkheid van de herinneringscentra voor een selectief bewustzijn activeren. Bovendien is het noodzakelijk dat men leert de werkelijkheid een ogenblik uit te schakelen en te vervangen door het in het Ik bestaande beeld, terwijl men alle invloeden van buiten af afwijst. Er bestaan verschillende methoden van oefening hiervoor, die over het algemeen gebaseerd zijn op lichaamsoefeningen, concentratie en meditatie, een zoeken naar hooggeestelijk bewustzijn, waarin de kracht voor ontwikkeling van eigen denkvermogens en meer scheppend denken kan worden gevonden.

Vraag: Is scheppend denken te vergelijken met een inspiratie, of mediamiek denken?

Antwoord: Dit is afhankelijk van de wijze, waarop u scheppend denken wilt omschrijven. Indien wij zeggen, dat scheppend denken een voortbrengen via de gedachten betekent van hetgeen nog nooit is geweest en opgebouwd wordt uit waarden, die nog niet bekend waren, dan kan dit alleen een resultaat zijn van inspiratie. Indien scheppend denken wordt gezien als het samenbrengen van reeds bekende waarden in een nieuw beeld, dat dus nieuwe opvattingen omtrent mogelijkheden en gebruik uitdrukt, dan behoeft dit niet inspiratief te zijn, doch kan het evenzeer het resultaat zijn van eigen logisch denken.

Vraag: U sprak over de invloed van de maan door straling. Heeft het feit, dat de bijeenkomst in de Wessacvallei bij volle maan plaats vindt, hier iets mee te maken?

Antwoord: Ik heb niet gezegd, dat de invloed van de maanstralen als straling feitelijk was, maar dat men daarin geloofde. Het plaats vinden van de genoemde plechtigheid bij volle maan is niet afhankelijk van stralingen e.d. De keuze van tijd hangt samen met de symboliek van het geheel. Hierin speelt de satelliet van de aarde een grote rol als verpersoonlijking van de secundaire krachten binnen het scheppend vermogen.

Vraag: U maakt verschil tussen straling en trilling. Is niet elke straling een trilling?

Antwoord: Straling hoeft niet altijd trilling op te wekken. Indien zij zich zo beweegt door een tussenstof, dat zij deze niet of slechts incidenteel tenauwernood beroert, zal daardoor geen verwante trilling worden veroorzaakt. Trilling kan alleen in materie van een zekere dichtheid optreden. Straling kan zich ook in het ledige voortplanten, daar zij bestaat uit partikels, die zelf bewegen. Bij trilling is er sprake van partikels, of kleinste delen, die hun eigen beweging aan andere overdragen, terwijl daardoor de delen in zekere vaste verhouding tot rust komen en tot nieuwe beweging geactiveerd worden. Er is tussen deze beiden wel een zeer groot verschil. Waar er geen verdere vragen meer zijn, geef ik nu het woord aan de tweede spreker. Goedenavond.

HINDOELEER, VEDA EN VEDANTA

Goedenavond, vrienden.

Welk onderwerp geeft u mij vanavond?

Voorstel: Bestaat er een vereniging, die Vedanta heet?

Spreker: Eigenlijk bestaat er geen vereniging die, zover mij bekend, zo heet. De Vedanta is in feite een reeks van heilige boeken die openbaringen, lessen en heldenverhalen bevatten. Zij besluiten de Veda. De Veda en Vedanta tesamen vormen de grondslag van de Hindoeleer en zijn de kern van het geestelijk weten van de Brahmanen. Indien één vereniging zich deze naam zou toeëigenen, zou dit m.i. wel ten onrechte geschieden, daar geen enkele westerling bijvoorbeeld in staat zal zijn de volledige Veda en Vedanta in zijn bezit te krijgen. Zelfs voor de hoogsten onder de Brahmanen is het zeer moeilijk alle delen volledig ter beschikking te krijgen, indien men niet een hogepriesterlijke waardigheid bekleedt. De door u genoemde vereniging doet mij veronderstellen dat er een groep bestaat, - mogelijkwerwijze zowel in de geest als in de stof - die zich toelegt op de begrippen van de Hindoes, als basis voor het leven, geloof en denken.

Indien dit het geval is, - persoonlijk ken ik de door u genoemde vereniging niet -, zullen o.m. de volgende punten daarin naar voren treden: Het scheppend Vermogen brengt uit Zich de scheppende krachten voort. Deze scheppende krachten zijn met elkaar verwant en brengen in wisselwerking wederom nieuwe krachten voort van lagere orde. Dit gaat zover, dat de laagst scheppende functie van de Goden niet ver van de mens verwijderd is, terwijl de hoogste Goden gehele werelden en zelfs delen van de kosmos geheel beheersen. De werkelijke kracht, die het Al in stand houdt, is de levensadem. Deze levensadem is de kenbare functie van het Zijn, Brahman, dat wordt aangeduid door de bewusten van een bepaalde Schepping. Er kunnen er dus meerderen zijn. Een zo bewuste wordt Brahman genoemd. Uit Brahma komt het leven tot de werelden. Voor de wijze, waarop het leven zich zal ontwikkelen en oriënteren zijn de uit Brahma geboren Goden dus verantwoordelijk.

De hoofdkrachten, die het leven beheersen zijn licht, vruchtbaarheid en de dood, die tesamen met de vreugde een vieréénheid zouden vormen. Vruchtbaarheid en dood worden echter gezien als uitingen van hetzelfde wezen, zodat in feite een drie-éénheid overblijft. De Godheid heeft dus voor de mens drie aangezichten, waarin zij kenbaar wordt. Indien deze erkenning intens genoeg is om ons van de levensadem zelf bewust te maken, dan zullen wij onafhankelijk van de Goden en de Schepper van het ogenblik, Brahma, voortbestaan, zelfs wanneer het Al in het Niet zou verzinken. Bovendien zij wij dan in staat om, zo wij dit wensen, in het volledig duister van de nacht van Brahman tot Brahma te worden en zo Brahmans krachten opnieuw te openbaren en te

uiten. Wij scheppen dan uit ons zelf wederom een Godenwereld, waarin elke God een scheppende functie vertegenwoordigt en al, wat verder in het heelal kan bestaan.

Met dit denken zijn bepaalde wetten en leefregels verbonden, waarbij onder meer eigen plaatsing in de maatschappij een zeer grote rol kan spelen, Wanneer wij op aarde komen, incarneren wij, volgens dit geloof, binnen een bepaalde, ons passende stand of groep. Naarmate wij dichter bij de aarde staan, zal onze taak met die aarde verbonden zijn. Wij kunnen en mogen ons daaraan niet zonder meer ontworstelen. De boer moet dus boer blijven. Indien men iets losser is gekomen van de banden van de stof, leert men haar als middel te gebruiken. Men behoort dan tot de handelsstand. Wie handelt (handeldrijft), kan weer niet ontkomen aan de consequenties van stofgebondenheid, die deze kaste nu eenmaal beheerst. Bevrijdt men zich nog verder, dan leert men, dat macht gaat boven de materie zelf. Men behoort dan tot de krijgsmankaste. Eerst wanneer men er zich van bewust geworden is, dat het bewustzijn, dat in de geest schuilt, de bron is van alle macht, kan men in de stand van de wijzen, of priesters, binnentreden. Vandaar, dat men ook aanneemt, dat deze laatsten altijd reeds voordien geïncarneerd waren.

Vraag: Welke zijn de krachten, die het Goddelijk "Ik" beheersen?

Antwoord: Ik meen, dat dit voor ons zeer moeilijk vast te stellen is. Voor ons is alleen vaststelbaar, de geuite kracht. De geuite kracht kan zich - zover mij bekend - slechts uiten in een in zich besloten ruimte. Dit is de eerste voorwaarde. Er moeten dus ruimtelijke condities en mogelijkheden bestaan, eer deze kracht zich kan realiseren en zo tot uiting komen. De uiting van de eerste kracht brengt dan weer andere krachten voort, die omschreven worden als veld-krachten, bewegingen, of krachtlijnen, die in de ledige ruimte getrokken zijn. Wanneer deze elkaar ontmoeten, ontstaat de volgende uitingsmogelijkheid: werveling. Werveling kan tot materie worden in het kleine, maar op grotere schaal wordt (het) tot stoffelijk scheppend vermogen in het grote. Uit de wervelingen ontstaat dan verder de erkenning van de tegendelen. De beheersing hiervan is de laagste door ons nog Goddelijk te noemen functie. Al, wat boven genoemde fasen ligt en behoort tot de eigenschappen van het grote Ik, is helaas, niet met woorden te schetsen, noch als menselijk begrip tot duidelijke voorstelling te brengen. Weliswaar kan veel van dit hogere beleefd worden, doch dit is een kwestie van gevoel dat zich aan redelijke definities onttrekt.

Vraag: Brahmanen noemen zich tweemaal geboren. Betekent dit, dat zij in de geest geboren zijn naast een stoffelijke geboorte?

Antwoord: Dit is niet helemaal juist. Volgens de stellingen van de Brahmaan is uw stoffelijke bestaan een embryonale toestand van een geestelijk leven. Op het ogenblik dat de stof tot eenheid komt met het geestelijk bewustzijn, is er sprake van een geboorte op geestelijk peil. Het tweemaal geboren worden staat daarom wel in de eerste plaats als aanduiding van een tweeledig bewustzijn, namelijk op stoffelijk én geestelijk vlak. Of, anders geformuleerd: wijsheid naast materiëel weten. Dit kan echter eerst bereikt worden, wanneer een aantal trappen van stoffelijke bewustwording doorlopen is. De Brahmin is zich hiervan zeer wel bewust. Hij is er zich dan ook van bewust, dat hij op aarde meerdere malen geboren is. Velen van hen weten ook, wat hun vroegere incarnatie inhield. Deze laatste uitleg wordt normalerwijze aan het volk gegeven. De eerste maakt deel uit van de geloofswijsheid, die de Brahmanen van de hoogste katsten voor zich kennen.

Vraag: Is dit bewustzijn van tweemaal geboren te zijn gelijk met een kosmisch bewustzijn?

Antwoord: Neen, het is te vergelijken met een zich gelijktijdig bewust zijn van het stoffelijke bestaan en eigen bestaan en aanwezigheid in een sfeer buiten het stoffelijke.

Vraag: Dus de eerste stap van integratie?

Antwoord: Indien u stelt, dat het menselijk Zijn de laagste trap van bewustzijn is, hebt u gelijk. Indien u echter aanneemt - zoals ik - dat voordien nog meerdere vormen van bewustzijn met daaraan gebonden levenscondities bestaan, is de integratie met het Al reeds voor het mens-zijn begonnen, waar immers reeds meerdere treden op de weg naar algehele eenheid en bewustwording zijn afgelegd.

Vraag: Wanneer de Brahmaan zegt, dat hij tweemaal geboren is, bedoelt hij daarmee dus niet te zeggen, dat hij volkomen geïntegreerd is. In de H. Schrift staat, naar ik meen, o.a. "Gij zijt Goden..." Kan dit in verband worden gebracht met hetgeen u zoëven hebt gezegd omtrent de scheppende kracht?

Antwoord: Inderdaad. Want elke mens, die tot bewustzijn komt, is bewust één met de Vader en handelt bewust uit de Vader, alzo zijnde een scheppende functie uit de Vader geboren en door de Vader in stand gehouden. Dit stemt geheel met de definitie van Goden overeen, die ik u zoëven heb gegeven.

Vraag: Hoe is het mogelijk dat stervenden zich op het ogenblik van overgang op grote afstanden kunnen vertonen?

Antwoord: Overgang betekent niet alleen maar een afsterven van de lichamelijke functies, het betekent ook een in het "Ik" geconcentreerde en zeer intense beleving van alles wat in de gedachten nog als belangrijk bestaat. Dit impliceert, dat het voorstellingsvermogen van een stervende - ofschoon van een stoffelijk bewustzijn niet, of bijna met meer, kan worden gesproken - zeer veel groter is dan normaal. Er bestaan uitstralingen, die aan het proces inherent zijn. Elke gedachte is een uitstraling. Op het ogenblik, dat tijdens de overgang een scherp gerichte gedachte naar een bepaalde persoon wordt geprojecteerd, is de intensiteit hiervan zo groot, dat daardoor een ervaren, een aanvoelen en zelfs een hallucinatief ondergaan van deze gedachte door het sujet mogelijk wordt. Hierbij treden de doden, stervenden, soms op als kenbare gestalten met attributen, die vaak de aard van de overgang aangeven, als stemmen, of wel als sterke herinneringen gepaard gaande met voorgevoelens. Dit is dus in feite een telepatisch verschijnsel onder bijzondere condities ontstaan. De vertraging van realisatie door het sujet kan maximaal 8 tot 10 uur bedragen. Indien na die tijd nog verschijningen voorkomen, kan door de mens worden aangenomen, dat dit niet meer vanuit het stoffelijke lichaam komt. Dit is dan toe te schrijven aan een aktie van de geest die, wil zij iets dergelijks tot stand kunnen brengen, haar vereenzelviging met het stoflichaam inderdaad prijs moet hebben gegeven, terwijl zij zich, althans enigszins, bewust moet zijn van de wereld, waarin zij nu vertoeft. Dit laatste bewustzijn hoeft niet groot te zijn, of uit een Lichte sfeer te komen. Het moet wel een aanvaarding van de eerste feiten van de overgang inhouden.

Vraag: Naar ik meen, is de Vedanta het einde van de Veden, een soort samenvatting?

Antwoord: Dit is niet helemaal juist. De verhouding van de Vedanta tot de Veda kan worden gezien als ongeveer de verhouding van Johannes' Openbaringen, de Handelingen der Apostelen, plus Brieven, ten opzichte van de Evangelieën. Het is meer een aanvulling en verklaring, eerder dan een samenvatting. In feite is de Vedanta dan ook te beschouwen als een interpretatie van vroegere openbaringen.

Opmerking: Ik heb vernomen, dat in de Gobiwoestijn nog afleveringen van de Veda aanwezig moeten zijn.

Spreeker: Inderdaad. Maar ik zou aarzelen hier over afleveringen te spreken, waar de Vedda's niet door een uitgever als maand- of jaarschrift worden uitgegeven. Wij doen misschien beter hier te spreken over kopieën. U doelt hier dan op de boekerijen (bibliotheken; Red.) van niet specifieke Hindoe-origine, die de ingewijden van zowel boeddhistische, hindoeleer en anderen de gelegenheid geven oude en woordgetrouwe weergaven van openbaringen en geschriften ter referentie te raadplegen. (Van) deze boekerijen zijn er op het ogenblik niet veel meer. Zover mij bekend, bestaat er nog slechts een, waarin de bedoelde kopieën volledig worden bewaard. Men heeft de meeste exemplaren van oude geschriften naar andere plaatsen overgebracht. Waar echter meerdere kopieën van belangrijke geschriften aanwezig waren, heeft men deze althans in één exemplaar achter gelaten, opdat Azië niet helemaal ontbloot zou worden van de daar gegroeide geestelijke wijsheid. Deze verplaatsing is, zoals u geweten, al langere tijd aan de gang. De grote school van de ingewijden heeft Azië voor een ander deel van de wereld verlaten. Hierbij werden vele boekwerken overgebracht, waaronder niet alleen de Veda zelf, maar ook de grondvormen, waaruit de Veda is ontstaan en opgebouwd.

Vraag: U combineert boeddhistische en hindoe geschriften. Is het waar dat aan de Gautama Boeddha nog andere Boeddha's zijn vooraf gegaan?

Antwoord: Inderdaad. Een van hen was Krishna, die tot een hoofdfiguur werd in Veda's en Vedanta.

Vraag: Stonden dan al zoveel vroeger Hindoeleer en Boeddhisme naast elkaar?

Antwoord: Neen, die waren in die tijd geïntergreerd. De boeddhistische leer moet worden gezien als een extensie van de leer, die oorspronkelijk in het Hindoeïsme bestond. Door de Gautama werd deze leer vereenvoudigd en gelijktijdig ontdaan van alle smetten en slakken, die het menselijk denken in de loop der tijden daarop had achter gelaten. De vorm van het oorspronkelijke geloof, dat achter de Godenleer schuilging, was namelijk nogal sterk veranderd. Boeddha verwerpt de schijn gestalten van de scheppende eigenschappen, die men Goden noemt en (die men) een persoonlijkheid toekent en komt wederom tot de kern van de zaak: eenheid van het Goddelijke en al het geschapene, waarin alle onderscheid in feite slechts waan is. Opvallend is in zijn leer het verwerpen van vele bijgelovigheden en het verwerpen van de godenmaskers, die zo velen in die dagen met uitsluiting van alle andere gedachten wisten te boeien. Ook bevrijdt hij de mens van vele staatkundige verwarringen, die aan de hand van het misvormde Hindoegeloof zijn ontstaan en leert hij, dat niet een meermalige geboorte op aarde, doch slechts een geestelijke hergeboorte tot de werkelijkheid belangrijk is en de status bepalen kan, die men heeft in (de) wereld of (in het) Al.

Een scheiden van vroeg Boeddhisme en Hindoeleer is dus eigenlijk niet goed mogelijk. De basis van beiden blijft gelijk. Bij een onderzoek naar de verschillende sekten, die binnen de Hindoeleer bestaan, zult u dan ook ontdekken, dat vóór het optreden van de Gautama Boeddha enkele van hen reeds een feitelijk boeddhistische inslag hadden. Daardoor juist kan de bewust geworden Prins Siddharta over zo vele medestanders vervoegen (beschikken; Red.) en kan hij reeds na een jaar openbaar optreden beschikken over vele kloosters en nederzettingen, die aan zijn volgelingen zijn afgestaan. De verhouding tussen de leer van deze sekten en die van Boeddha is ongeveer als de verhouding tussen de prediking vsn Johannes de Doper en Jezus. Een Hindoeleer, die zich reeds voorbereidt op het komende nieuwe zonder het oude te verloochenen, (zoals) Johannes de Doper, die, Jood zijnde en gelovende in de waarde van die godsdienst in haar bestaande vorm, toch de menigte reeds voorbereidt op de komst van de Messias-Boeddha, vernieuwer van geloof, bringer van geestelijke waarheid, vervuller van de leer - Jezus, de Verlosser, Die door het Jodendom wordt verwacht en Wiens leer in feite de bekroning betekent van de oude wetten, die Hij ontdoet van de vele bijkomstigheden die mensen er aan hebben toegevoegd en terugbrengt tot de essence van een waarlijk Goddelijk gebod.

Sta mij toe u erop te wijzen, dat de tweede vrijdag na deze, weerom gelegenheid is tot algemene vraagstelling.

Goedenavond.

ESOTERISCHE VERHALEN

Goedenavond, vrienden,

Nu zullen wij ons weer bezig gaan houden met wat esoterie. Gezien het feit, dat velen van jullie een verhalende vorm zeer op prijs stellen, verstout ik mij om u een paar eenvoudige verhalen voor te leggen.

DE PARADIJSVOGEL.

Ik weet niet, of u de paradijsvogel kent, trots in de pracht van zijn kleurige veren, pronkende met pluimen, waardoor hij soms een levende bloem lijkt wanneer hij door de bomen gaat. De neerhangende sluiers van veren, die de staart vormen, doen hem op een treurwilg lijken, wanneer hij rust op een tak. Toen de Schepping begon, waren er natuurlijk nog geen paradijsvogels, maar de Schepper gaf, toen Hij bezig was met alle gevederde dieren, hen het recht te zeggen, welk pakje zij hebben wilden. De nachtegaal bv. wenste alleen maar zo te kunnen zingen, dat hij alle denkende wezens tot in het hart zou kunnen roeren. Hij heeft die gave ook gekregen, maar de paradijsvogel sprak tot de Schepper: "Heer, waar ik moet leven, wil ik de schoonste onder de schonen zijn". Omdat de Schepper nu eenmaal goed is en gaarne wensen verhoort, kreeg de paradijsvogel waarom hij had gevraagd. Zijn gebied was een tropische tuin vol

schaduwen, vol vruchten, gloeiende in de zon. Een woud, dat als voor een vogel gemaakt leek om te spelen, te genieten van schoonheid en jezelf te verlustigen.

Rustig was het in het woud. De dieren, die er woonden, behielden de vrede onder elkaar. Weliswaar lagen er een paar gebieden in de buurt, waar primitieve mensen jaagden, maar in het woud van de paradijsvogel konden zij niet komen, rondom was een ondoordringbare haag van lianen, giftige planten en vergroeide struiken. De Schepper kent Zijn schepselen. Daarom had hij ook de paradijsvogel een raad gegeven. "Ga nooit buiten het woud dat Ik je heb gegeven. Want als je in contact komt met de mensen, zal je schoonheid van zegen tot vloek worden." U zult wel begrijpen, dat de paradijsvogel dit zijn Maker onmiddellijk beloofd had. Uiteindelijk ben je, wanneer je veel krijgt, ook geneigd om veel te beloven.

De tijd ging voorbij en de paradijsvogel werd onrustig. In alle hoeken van het woud had hij rondgezworven, overal had hij gezocht naar bewondering. Maar de dieren vonden steeds hun eigen soort mooier dan de mooiste vogel. Toen kwam de grote gedachte: "God, Hij heeft de mensen verstand gegeven. Zij zullen mijn schoonheid wel degelijk kunnen begrijpen en bewonderen." Toch hield de paradijsvogel nog een tijdje woord. Op de duur leek het hem haast, of hij de mensen onrecht deed door hen de aanblik van zijn schoonheid te onthouden. Juist toen de vogel zo dacht, hoorde hij in de verte vreemde geluiden. Mensen hadden daar hun dorp opgeslagen. Dorp is misschien wel een groot woord voor de schermen van gevlochten takken, die hun woning uitmaakten. Maar zij woonden er in ieder geval en deden er alles, wat mensen nu eenmaal schijnen te moeten doen. De jagers trokken uit met een blaasroer, of met pijl en boog, de vrouwen verzorgden het vuur en zochten kruiden voor de maaltijd. Het werd de paradijsvogel te erg. Met een rauwe kreet fladderde hij over de versperring van lianen en struiken en bomen weg en toonde zich aan de mensen. En werkelijk, toen zij hem zagen, riepen zij allen: "Hoe schoon!" Maar zij zeiden niet: "Wat een belangrijke, vogel moet dat wel zijn. Hoe weerkaatst hij de gunst van de Schepper." Neen, het ging heel anders dan de paradijsvogel had gedacht. Zij eerden hem niet, maar grepen pijl en boog. "Doodt de vogel", riepen zij elkaar toe. "Dan zullen wij de schoonheid bezitten en alle stammen zullen ons benijden." Zo werd het leven een voortdurende gejaagd zijn voor alle paradijsvogels, Zó bang werden zij, dat zij niet eens meer bij de dieren naar begrip en bewondering zochten. Neen, met een rauwe kreet vluchtten zij weg, waar er maar leven was. En vele duizenden stierven er. Het woord van de Schepper was hen waarheid geworden: door pronkzucht en trots werd de schoonheid hen een vloek.

Het ging hen als sommige mensen, die ook één ding maar niet kunnen begrijpen. De schoonheid en de wijsheid, die je krijgt, krijg je voor jezelf. Je moogt anderen er in laten delen, maar nooit mag je je erop verheffen, indien je niet in haat wilt ondergaan. Want wanneer je meent, dat schoonheid en verstand je eigen verdienste zijn, overschat je jezelf en je belangrijkheid in de Schepping. Zijn er niet veel mensen, die net zo handelen? Zij vangen ergens een vonkje licht op uit de kosmos. Zij krijgen ergens een wondere gedachte geschonken, zien misschien een beeld, dat belangrijk is. In plaats van dankbaar te zijn, beginnen zij onmiddellijk te zoeken, of er niet ergens iemand zal zijn, die hun nieuwe wijsheid, hun grootheid op de juiste wijze zal kunnen appreciëren. Zij gaan zoeken naar zo iemand. Ook zij komen vaak heel treurig terecht. Want er zijn misschien wel mensen, die dergelijke schoonheid kunnen aanvaarden en de gaven willen bewonderen. Waarom doen zij dit? De prijs van persoonsverering betaalt men aan wie vraagt, alleen maar, wanneer men voor zich een voordeel meent te zien, een bevrediging verwacht van zijn eigen verlangens. Wanneer wij dit niet begrijpen, zullen wij steeds weer trachten om onze eigen ervaring en grootheid aan anderen te tonen en ons zo hun verering te verzekeren. Zolang zullen wij daarnaar blijven streven, tot wij geestelijk als het ware sterven aan de eisen, die de anderen ons gaan stellen. Er worden ons vele gaven geschonken, maar die moeten wij zelf gebruiken, opdat de wil van de Schepper ook in ons vervuld kan worden. Wij mogen wel eens wat avontuur zoeken en trachten te zien, wat wij met onze gaven kunnen volbrengen, maar toch moeten wij een zekere grens weten te vinden. Anders gaat het ons net als:

DE HOUTEN SOLDAAT

Er was eens een soldaat van hout. Keurig in de houding stond hij voor een grote speelgoedwinkel. Deftig stond hij daar, berenmuts op, geweer in de arm en alle kinderen die hem zo zagen staan, zeiden: "O, wat een mooie soldaat!" Eens zei een klein meisje: "Die soldaat is heel dapper, he mams?" Toen besloot de soldaat, dat op wacht staan geen taak is voor een dapper krijgssman en ging op avontuur. Zodra het die nacht twaalf uur was, trok hij zijn houten benen uit zijn voetstuk,

keek minachtend nog een keer naar de plek, waar hij zo lang op wacht had gestaan en begon zijn tocht. De mensen keken hem wel wat vreemd aan, maar niemand hield hem staan. "Zij zien, dat ik dapper ben. Daarom durven zij mij niet aan te spreken en trekken zich niets van mij aan, en de honden....", nu ja, het was heel beledigend. Daarom besloot onze soldaat naar verre en gevaarlijke landen te trekken! Hij verstopte zich stillemkes op een boot. Dat was gemakkelijk, want houten soldaten hoeven niet te eten en te drinken. Daar leek het leven hem interessant. Overal zag hij mensen met geweren, overal hoorde hij van jacht op groot wild. Daarom besloot hij een leeuw neer te gaan schieten.

"Wanneer ik dat gedaan heb, zal een ieder weten, hoe dapper ik ben". Maar met een houten geweer kun je niet schieten. Toen hij op een leeuw aanlegde, gaf de koning der woestijn hem een tik en de soldaat rolde om en de leeuw, die zag, dat het alleen maar hout was liet de soldaat liggen. Toen leeuw weg was, stond de soldaat op, bekeek met enige rouw zijn geschramde verf en sprak: "Dat dier wist zeker niet, wie het voor zich had. Enfin, niet belangrijk." Zo doolde hij tot in de sneeuw tot op de Kilimandjaro. De negers, die hij tegen kwam dachten, dat een nieuwe God in hun land was gekomen. Daarom bleven zij hem uit de weg. Alleen een tovenaars heeft hem een tijdje gevolgd. Tot grote verwondering van de missionarissen zag hij er jaren later nog steeds uit als een zwarte soldaat van de koninklijke garde. Zo bleef ook hier alleen maar leegte voor de soldaat, want houten poppen zien geen schoonheid.

"Ik ben zo belangrijk, dat alles bang voor mij is. Daarom zal ik gaan zien, of er voor mij geen waardig avontuur binnen in de aarde te vinden is." Hij zocht een vulkaan op, keek nog eens naar de wereld en sprak: "gij hebt mij miskend" en sprong. De houten soldaat verbrandde. Niemand heeft ooit meer aan hem gedacht, behalve mensen, die hem eens als kind in volle pronk hadden zien staan voor de speelgoedwinkel. "Vroeger stond voor deze winkel een hele grote, houten soldaat." De kinderen vonden het jammer, dat hij er niet meer was. De houten soldaat had gelukkig kunnen leven, zeker van de liefde en bewondering van vele kinderen, wanneer hij had begrepen, wat hij was. Want als je een houten soldaat bent, is het je taak op wacht te staan voor een winkel, of een houten fort. Je moet alleen maar dienen tot vreugde en vermaak van degenen, die je zien, meer niet. Je bent niet bestemd om op avontuur te gaan. Wanneer de klok 12 uur slaat, wanneer de wetten van de tijd je een ogenblik vrij laten, mag je wel eens naar een avontuur zoeken, indien je maar zorgt, dat je op tijd op je eigen plaats terug bent.

Ook de mens, zelfs wanneer hij zoekt naar bewustwording en wijsheid, heeft zijn vaste taak in het leven. Niet iedereen zal daar even tevreden mee zijn. Het is niet leuk in een keuken aardappelen te moeten schillen, wanneer je van binnen droomt van grote wijsheid en Lichte sferen. De boekhouding op kantoor en de eeuwige brieven "In antwoord op uw schrijven d.d" vervelen ons, zijn bekrompen en benepen, wanneer je droomt van een kosmisch denken, dat de wereld overstroomt. In feite is dat toch juist je plaats. Vanuit dat standpunt moet je bewustzijn groeien, moet je geest zich leren ontwikkelen. Je mag niet zo maar alles erbij neer gooien en zeggen: "Nu ga ik op geestelijk avontuur. Vanaf heden telt alleen de hoogste geest nog voor mij." Dat vind je toch niet. Het gaat je net als de soldaat. Je komt te staan voor mogelijkheden van groot geestelijk beleven, komt voor een uiting van geestelijke kracht en weet niet, wat te doen. Je wilt het met je beperkte bewustzijn omvatten. Dan geeft het leven je een slag en daar lig je in de modder. Dat is een waarschuwing. Je zit vol verwarde denkbeelden. En weet je niet waar te gaan, dan meen je, dat je het verlangde elders kunt vinden, in eenzaamheid, op de hoogste toppen van de meditatie misschien. Ook daar vind je niet het grote avontuur, vind je niet de ware schoonheid en wijsheid want evenals de houten soldaat heb je daarvoor niet voldoende bewustzijn. Maar het is heel waarschijnlijk, dat je dan besluit om nu maar het magisch avontuur te riskeren. Zonder overweging stort je je dan in de grootste geestelijke energieën, die je je voor kunt stellen. Dan verbrand je. Dan moet je weer opnieuw beginnen.

Soms, dat is waar, kun je leren twee dingen gelijk te zijn. Dan moet je eerst geestelijk groeien en rijp worden. En zelfs dan..., misschien gaat het je dan wel als:

DE LEERLING VAN DE GROTE DICHTER HSIEN TSIEN

De leerling was nederig en eerde zijn meester, die hem leerde met schone penseelstreken in beperkte woorden de dieptste gedachten op papier te brengen. Soms was het, alsof hij de geur van perzikbloesem, of het paarlemoer van de avondhemel had weten te vangen in enkele penseelstreken, in enkele lettertekens. Maar hij achtte zich gering bij zijn meester en streefde naar vervolmaking. Om zijn gedachten te kunnen concentreren doolde hij daarom vaak langs de

rivier en zocht temidden van moerassen de eenzaamheid. Steeds weer zocht hij naar een nieuwe omschrijving van schoonheid en de passende tekens om haar uit te kunnen drukken tot vreugde van anderen. Eens peinsde hij zo in eenzaamheid over de wondere schoonheid van de aarde. Opeens was het hem, alsof hij vleugels kreeg. Verbaasd strekte hij zijn vlerken en vloog over het land, tesamen met een kolonie aalscholvers. Lang zweefde hij boven de zilveren rivieren. Hij zag, hoe mensen werkten, hoe mensen trachtten de vogels te vangen, opdat zij voor hen werkten. Hij dook in het water, zoekende naar de vissen en zag de groene paleizen, waarin de waterwezens wonen. Wanneer de avond viel, zag hij de draken uitvliegen om de hen opgelegde taken te volbrengen en soms steeg hij tot boven de wolken. Daar zag hij, hoe de Goden hun hofhouding voeren, vol pronk en praal, zag hij, hoe de beraders van de hemelse Keizer mediterend in hun tuinen zittend, peinzend om wat zij de mensen te dragen zullen geven. Tot hij - in een ogenblik van verrukking - plotseling zijn vleugels verloor. Zonder dat hij begreep hoe, zat hij in een hof met vrienden rond zich en voor zich een schaal met warme rijstwijjn. Hij hoorde zichzelf spreken van de hemelingen en verbaasde zich, omdat men dit loofde als zijn schoonste gedicht.

Verward dacht hij na, zich afvragend: "Ben ik dan de leerling van de dichter?" Op het ogenblik, dat de gedachte rees, kwam daar Hsien Tsien, de grote meester, dragende de pauwenveer. De machtige boog zich nederig, kuste hem de voet en sprak: "Hoe goed is het u te ontmoeten, die eens mijn leerling waart. Nu erken ik u als mijn meester, want in woorden hebt u onsterfelijke schoonheid gevangen."

Dit alles verbaasde en verontrustte de leerling zeer. Daarom begaf hij zich naar een heilige priester, die een grote naam bezat als wichelaar en magiër. Want vele geheimen kende deze oude man. Hem vertelde de leerling zijn beleven, besluitende: "Zo was ik jong en kreeg vleugels. Nu ben ik ouder en beroemd, maar weet niet, wat ik ben." De wijze glimlachte en sprak: "Zie, alle leven op de werelden gehoorzaamt aan de grote wetten. Uw lichaam ging, zoals Tao het zei te gaan, maar uw geest vloog met de aalscholver en uw lichaam schreef slechts onbeholpen neer, wat uw geest in zijn eenheid met de schoonheid van de Schepping beleefde. Je zag de zon vluchten voor het duister en uw hand tekende het op. Je zag de draken vluchten naar het duister en uw hand tekende het op. Je zag de draken gaan om hun taak te vervullen en de onsterfelijken bij hun taak. En zie, je penseel heeft het neergetekend voor allen. Eer daarom uw voorouders en dank de Goden. Want in u is werkelijk geworden de spreuk, dat al, wat geestelijk leeft, ook stoffelijk uw werkelijkheid zal zijn. Natuurlijk was deze leerling een gewoon mens, maar tevens was hij meer dan een mens door de vrijheid van de geest. Toen hij uit het rijk van de geest terugkeerde, kon hij niet meer dezelfde van vroeger zijn, want hij bezat een rijkdom, die onuitputtelijk scheen. Nog heden vindt hij die de oude klassieken leest, vele wonderlijke gedichten, die eens uit de penseel van deze nederige mens vloeiden. Want uit zijn innerlijke kracht kon hij met weinige tekens werelden van schoonheid aan anderen openbaren.

Ook ons kan het zo gaan. Wij leven normaal. Maar plots is het ons, of wij een andere wereld zien. Dan moeten wij onze weg verder gaan in de stof en ons niet afvragen, wat er gebeurt. Want al kan men niet zeggen, dat je dat, wat je stoffelijk lijkt te zijn, ook geestelijk bent. Wat je geestelijke bent, zul je ook stoffelijk altijd weer verwerklijken. Hoe rijker de geest wordt in wijsheid en gedachten, hoe feller en duidelijker deze waarde ook in de stof wordt uitgedrukt, zelfs al ben je je daarvan niet bewust. Bedenk echter wel, dat hoe verder je in de geest verheven wordt boven de stof, hoe wonderlijker het je zal zijn weer te keren in de stof, dezelfde, die je was en toch anders geworden. Vraag dan niet, wie je bent, maar zie, hoeveel je juist daardoor voor anderen bent gaan betekenen. Wie streeft naar de waarheid, die in het innerlijk van het wezen geborgen ligt, zal het soms vergaan als de dichter. Je weet niet, hoe het komt, dat het leven plotseling zo is geworden. Je begrijpt niet, wat je hebt volbracht. Het lijkt je, of een ander het heeft gedaan, toch was jij het zelf. Het komt misschien wel, omdat in ons een schatkamer ligt,

DE SCHATKAMER IN DE OUDE TEMPEL VAN CHAoud

Chaoud was een oude stad, die allang verlaten was. Vorsten hadden er geregeerd en trotse olifanten hadden er in statige stoeten door de straten getrokken. Maar toen stierven de mensen, de vorsten bouwden een andere residentie en uiteindelijk bleef er niets over dan stenen, waartussen het oerwoud reeds woekerde, waarin de slangen woonden en de apen speelden. En niemand dacht er over na, dat dit eens een stad was geweest, die een groot rijk had beheerst. Wie er kwam ging liever een straatje om, omdat er de geesten woonden, tot dat er eens een

stoutmoedige was, die besloot die stad nader te bekijken. Voorzichtig drong hij door, kapte de lianen weg, baande zich een weg, tot dat hij eindelijk op een plein stond. Daar torende nog iets van een pagodeachtige tempel. Aan de andere kant stond nog een vervallen paleis. Het was, alsof hij plotseling die mensen zag, die er vroeger woonden. Hij zei tot zichzelf: "Waar velen de Goden eer hebben bewezen, wil ook ik de Goden eer bewijzen", zich niet afvragend, of het giftig gebroed, dat schuift over de vloeren, dat schuilt onder de takken en bladeren... Maar vreemd, tot zelfs de koninklijke cobra trok zich terug.

Daar stonden de beelden, oud en vervallen, toch rijk. Die man beschouwde de beelden en zei: "Machtig zijt gij geweest, Goden, en misschien leeft gij nog, maar de mensheid is voorbij gegaan". Vreemd, het beeld scheen plotseling zuiver en schoon te worden. Hij wist niet, of hij droomde, of dat het werkelijkheid was. Maar het beeld zei hem plotseling: "Het oude is gelijk aan het nieuwe en het nieuwe gelijkt aan het oude. Gij eert mij en eert in mij uw eigen Goden. Ga tot in de tempel achter het altaar en daar, waar gij mijn beeld ziet, rustend of in slaap verzonken, druk daar drie maal op de lotus en neem wat u gegeven wordt." De man drong door en drukte drie maal op een stenen lotus en ziet, een kleine deur ging open. Hij vond drie dingen: een gesmede gouden staf, bezet met edelstenen en grote parels; een kleine kist met tafelen van een vreemd metaal, waarin tekens waren gegrift en hij vond er een kroon, klein, die eens op een kinderhoofd had gerust, maar vol nog met de geslepen kostbaarheid van stenen, die leefden in het laatste licht van de dag. Hij dankte nog even voor het Godenbeeld: "Heer, ik dank u, ik neem uw gaven", boog en vluchtte weg.

Lang duurde het, voordat hij terugkeerde in die stad. Het was alsof ook hij vreesde de geesten, die daar woonden. Toen hij terugkeerde, stond hij als een gelijke voor het Godenbeeld en sprak: "Uw les heb ik geleerd. De kroon van de macht heb ik genomen, maar macht zegt mij niets, want ik was ongelukkig. Ik heb de staf genomen, die meesterschap geeft over het heil van de geesten. Ik heb hen geregeerd als wonderdoener en tovenaars. Ik heb geen vrede gevonden. Toen heb ik getracht te lezen en een waarheid heb ik gevonden bovenal "Gij en ik zijn gelijk". Toen kwam de donder en de bliksem spleet het dak. Twee gouden Goden gingen naar de hemel en er bleef een ruïne, die in elkaar gevallen was. Er lagen een paar stukjes van goud, een verwrongen kroon en een staf, die nog glinsterde in het late licht.

Ook ons worden die gaven gegeven. In ons schuilt macht, wij kunnen heersen omdat de wereld ons de kracht tot heersen geeft, omdat het bewustzijn het ons mogelijk maakt meester te zijn over alles, maar het kan nooit geluk brengen. Indien wij verder zoeken, vinden wij de magische geheimen, waarin wij leren over de geestenwereld te heersen, waarin wij leren zien, wat niet meer in onze wereld bestaat, waarin wij leren te spreken met hen die lang geleden zijn heengegaan. Dat brengt ons geen geluk. Dan beseffen wij, dat er in alles een wijsheid ligt. De zin van het leven is voor ons, esoterici, niet te heersen en te bereiken, maar om één te zijn met het leven. Het leven in jezelf erkennen, totdat je niet meer vreest voor demonen, of Goden. Dat je naar voren kunt treden, zeggend: "Ziet, in mij leeft de Goddelijke kracht, zoals in u, daarom zijn wij gelijk". Dit geloven en aanvaarden, dat is het enige geluk, wat er bestaat. Er is een wereld gegeven van vreugde. Ons is een wereld gegeven, vol van vreemde krachten. Ons zijn sferen bereid, vol van wonderlijke tuinen en vol van beproevingen. Het is Al. Dit Al is niets vergeleken bij de positieve vreugde, die ons in alles gelijkelijk doet zien de kracht, die in ons leeft. De God, Die uit ons voortkomt. Wie zo kan denken, die spreekt het geheim van de Schepping. Die leeft het Licht, waaruit Al geboren wordt.

Daarom moet de mens, zowel als de geest, niet streven naar de tijdelijke bereiking, ofschoon hij de vreugde, die het biedt, rustig mag nemen. Men moet streven met al zijn krachten, met al zijn denken naar dat ene weten, dat je deel bent van de kosmos en aanvaarden, dat de kosmos door jou spreekt, zoals door alle dingen.

Daarmede, vrienden, heb ik voor vandaag mijn bescheiden bijdrage tot de esoterie weer besloten. Misschien hebt u iets begrepen van hetgeen ik er mee heb willen uitdrukken. Wie de sleutels leest, die ik in de twee laatste sprookjes heb neergelegd, zal misschien voor zichzelf denken, dat hij toch weer een weg gevonden heeft, langs dewelke je verder kunt gaan. Dan is de moeite weer ruimschoots beloond.

Vrienden, een gezegende avond verder.

(Verkort)